

Židovské právo

Abstrakt

Diplomová práce představuje židovské právo jako právní systém. V první části seznamuje čtenáře s pojmem halachy a s jeho obsahem. Dále zasazuje vývoj židovského práva do historického kontextu, kdy seznamuje s jeho vývojem jak z historicko-kritického pohledu, tak z tradičního halachického pohledu. Práce dělí židovské právo na biblické a na rabínské právo, rovněž zachycuje a dále rozvádí jednotlivé charakteristiky židovského práva, kterými jsou multivalence, absence centralizace, různorodost názorů halachických učenců a rituální právo jako všudypřítomná součást právních norem. Popisuje také zdroje halachy a uvádí výběr nejvýznamnějších literárních pramenů židovského práva, spolu se stručným uvedením jejich historického vývoje.

Jedna kapitola práce je věnována také rabínské hermeneutice. Práce seznamuje se třemi pojetími hermeneutických pravidel neboli midot. Prvním z nich je sedm pravidel Hilelových, druhým je třináct pravidel rabiho Jišmaela a třetím pojetím je třicet dva pravidel rabiho Eliezera. Práce na příkladech ukazuje aplikaci těchto pravidel při exegezi biblických právních norem, a tím zároveň dokresluje pojetí židovského práva jako právního systému a halachické doktríny jako právní vědy.

Ve druhé části práce je rozebírán vztah židovského práva k právu státu Izrael. Přestože je Izrael sekulární stát, ortodoxní Židé jsou jeho vlivnými obyvateli – a to jak ze společenského, tak z politického hlediska. Z toho důvodu dochází mezi oběma právy k vzájemnému ovlivňování. Halacha má dokonce v některých oblastech židovského života výsadní postavení (a to včetně života sekulárních Židů). Práce se v této souvislosti zabývá i působností rabínských soudů a jejich vztahu k sekulárním soudům. Význam postavení židovského práva v izraelské společnosti pak ukazuje na působnosti rabínských soudů v oblastech rodinného práva a na aktuálních otázkách, se kterými se halacha potýká, jako jsou například mamzeři.

Klíčová slova: halacha, židovské právo, rabínské právo, biblické právo, Tóra, Mišna, Talmud, midot, aguna, mamzer, mesira